

Proces om tot het eindverslag te komen.

1. Reflectiegroep

Wat?

De reflectiegroep werd gevraagd de volgende vragen beantwoorden:

- a) Wat wordt verwacht van een eerstelijnspraktijk? Welk zorgpakket moet een huisarts(praktijk) bieden vanuit een omschreven verantwoordelijkheid voor evidence based huisartsgeneeskundige zorg?
- b) Welke profielen moeten hiertoe aanwezig zijn binnen deze praktijk, inclusief de ondersteunende profielen?
- c) Hoe moet de relatie met de patiënt uitgebouwd worden?
- d) Welk alternatief en gemengd financieringsmodel moet hierop geënt worden? Hoe ervoor zorgen dat dit financieringsmodel een goed evenwicht biedt tussen vrijheid (zodat de huisarts bijvoorbeeld beroep kan doen op zorgondersteunend personeel) en verantwoordelijkheid voor het zorgpakket. Hoe ervoor zorgen dat dit financieringsmodel zowel het microniveau maar ook het mesoniveau (locoregionaal niveau, populatiemanagement,...) versterkt?

Op basis van de reflectie over deze vragen werd gevraagd om de krijtlijnen van een nieuw evenwichtig en duurzaam financieringsmodel uit te werken dat tegemoetkomt aan de vastgestelde noden en de principes van de Quintuple Aim: kwaliteit van zorg, gezondheid van de bevolking, kosteneffectiviteit, gelijkheid en toegankelijk van zorg, en het welzijn van de gezondheidsprofessionals.

Samenstelling

De reflectiegroep werd samengesteld met volgende vertegenwoordiging:

- 2 huisartsen van elk artsensyndicaat
- 1 vertegenwoordiger per academische centrum voor huisartsgeneeskunde
- 4 vertegenwoordigers vanuit de wetenschappelijke beroepsverenigingen en hun jongerenafdelingen
- 1 vertegenwoordiger per verzekeringsinstelling
- 2 vertegenwoordigers van het KCE
- 2 vertegenwoordigers van de huisartsen in opleiding
- 3 vertegenwoordigers van de huisartsenkringen (koepelorganisaties Vlaanderen, Brussel, Wallonië)
- 1 vertegenwoordiger per verzekeringsinstelling
- 1 vertegenwoordiger van de FOD Volksgezondheid
- Projectequipe van het RIZIV

Bij het afvaardigen van deze vertegenwoordiging werd gevraagd om zoveel mogelijk actieve huisartsen af te vaardigen en voldoende aandacht te hebben voor jonge en/of vrouwelijke huisartsen. Elke vertegenwoordiger kon ook een plaatsvervanger aanduiden. De hele groep telde 64 leden.

Werkwijze reflectiegroep

De werkgroep werd samengesteld tijdens de maanden juli en augustus 2022. Op 2 september 2022 startte het traject, waarna de reflectiegroep 2-wekelijks vergaderde.

Voor elk thema werd wetenschappelijke literatuur onderzocht, aanbevelingen en internationale voorbeelden verzameld. De resultaten werden gepresenteerd aan de leden van de reflectiegroep.

Vervolgens werden de leden gevraagd om binnen hun organisatie te reflecteren over de verschillende onderwerpen en hun standpunten schriftelijk te bezorgen via een specifiek modeldocument.

Per thema werd op basis van de verkregen antwoorden een discussienota opgemaakt met een overzicht van de onderwerpen waar de deelnemers het grotendeels eens over waren (convergenties) en de onderwerpen met meer verdeelde meningen (divergenties). Deze nota werd besproken op de vergadering van de reflectiegroep om per thema een maximale convergentie op te zoeken.

Er is een tussentijdse rapportering gebeurd van de focusgroepen naar de reflectiegroep die het eerste en derde thema behandelden. Wat wordt verwacht van een huisartsenpraktijk? Welk zorgpakket moet een huisartsenpraktijk bieden? Hoe moet de relatie met de patiënt uitgebouwd worden? Welke profielen moeten hiertoe aanwezig zijn binnen deze praktijk, inclusief de ondersteunende profielen? Welk alternatief en gemengd financieringsmodel moet hierop geënt worden? Hoe ervoor zorgen dat dit financieringsmodel een goed evenwicht biedt tussen vrijheid en verantwoordelijkheid voor het zorgpakket.

Voor het vierde thema werd een specifieke methode gebruikt. Op basis van de maximale convergentie voor de verschillende thema's, inzichten die werden verzameld uit de focusgroepen en een analyse over organisatie- en gemengde financieringsmodellen in andere Europese landen (opgemaakt door het KCE), werden de krijtlijnen van een nieuw financieringsvoorstel uitgewerkt en besproken. Op 16 december 2022 werd op basis van alle beschikbare informatie een eerste voorstel voor een nieuw organisatie- en financieringsmodel van de huisartsgeneeskunde voorgesteld aan de reflectiegroep.

Op basis van dit eerste voorstel werd een Delphi oefening gehouden: er werden 39 stellingen geformuleerd over het algemene concept van het voorstel, het GMD, prestaties, praktijkpremies en transitieproces. Aan elk van de organisaties die in de reflectiegroep vertegenwoordigd zijn, werd gevraagd voor elke stelling een positie in te nemen, gaande van helemaal niet akkoord, niet akkoord, eerder niet akkoord, eerder akkoord, akkoord en helemaal akkoord, geen mening. Er was ook de mogelijkheid om bijkomende commentaren te geven per stelling.

Op basis van de antwoorden op deze stellingen werd het eerste voorstel bijgestuurd, wat dan op de slotvergadering op 20 januari 2023 werd gepresenteerd aan de reflectiegroep samen met de resultaten van de Delphi oefening.

2. Reflecties toetsen aan het werkveld

De werkzaamheden van de reflectiegroep werden aangevuld met terreinbevragingen, om de dagelijkse realiteit van de huisartsen op het terrein in de discussies binnen te brengen. Twee verschillende benaderingen werden daartoe gevolgd, met specifieke doelstellingen en verschillende termijnen

Focusgroepen bij huisartsen

Van oktober tot december werden er vanuit de LOK's van huisartsen discussiegroepen georganiseerd om de thema's inzake professionele ondersteunende profielen en financieringsmodaliteiten grondiger en gelijktijdig met de reflectiegroep te onderzoeken.

De volledige onderzoeksmethode werd beschreven in een protocol dat aan het hospitalo-facultaire ethisch comité van de Universiteit van Luik is voorgelegd; dat comité heeft op 26 september 2022 zijn akkoord gegeven (ref. 2022/244).

De methodologische aanpak van de focusgroep vereist een steekproef die representatief is voor de diversiteit van de huisartspraktijk met betrekking tot de gestelde vragen.

Om rechtstreeks te kunnen werken met groepen die volgens een reeds bestaande groepsdynamiek werden samengesteld, is er beslist om met vrijwillige LOK's te werken en om 2 opeenvolgende reeksen van focusgroep-gesprekken met dezelfde groepen uit te voeren.

Teneinde groepen te selecteren die representatief zijn voor de diversiteit van de Belgische huisartsgeneeskunde, hadden de selectiecriteria betrekking op de praktijkvoering van de deelnemers (solopraktijk, groepspraktijk in een netwerk of onder hetzelfde dak, multidisciplinaire praktijk met prestatie- of forfaitaire financiering), hun leeftijd (minimumaantal huisartsen < 40 jaar) en de locatie van de groep (stedelijk/landelijk, Vlaams, Brussels, Waals gewest).

Op de website van het RIZIV werd in september 2022 een oproep tot kandidaten gedaan via de publicatie van een deelnameformulier dat de omschrijving (volgens de voormelde criteria) omvatte van de deelnemers van de LOK en hun engagement om aan 2 opeenvolgende reeksen van focusgroepen deel te nemen. De deelname aan de sessies werd door de NRKP erkend als activiteiten van de LOK die voor accreditering in aanmerking komen.

We hebben 61 kandidaturen ontvangen. De selectie vond blind plaats op basis van uitsluitend vooraf vastgestelde criteria en er werden 11 groepen geselecteerd

Kwantitatieve bevraging

Van januari tot februari 2023 werd een kwantitatieve bevraging georganiseerd bij alle Belgische huisartsen die betrekking had op concrete voorstellen van de reflectiegroep omtrent organisatie en financiering.

Met deze bevraging wilden we de mening van huisartsen in België kennen over de huidige en toekomstige organisatie van hun eigen praktijk. De bevraging verliep online, in het Nederlands en Frans. Er werd toestemming gegeven door de ethische commissie van de KU Leuven (referentie nummer G2022-6054-R2(MIN)) op 5 januari 2023. De bevraging werd gelanceerd op 6 januari 2023 via aankondigingen op sociale media, de RIZIV website, Artsenkrant/Journal du Médecin, website Academisch Centrum Huisartsgeneeskunde Leuven en via verspreiding van de aankondiging door de leden van de reflectiegroep.